

Til: Olje- og energidepartementet
Fra: Elektroforeningen (EFO)

Høringsuttalelse fra Elektroforeningen: Utredning om opprinnelsesgarantier og varedeklarasjoner for strøm

Elektroforeningen takker for muligheten til å komme med kommentarer til rapporten utarbeidet av Oslo Economics.

Om EFO

Elektroforeningen (EFO) er en uavhengig bransjeforening for grossister, produsenter og importører i den elektrotekniske bransje. Våre 137 medlemsbedrifter produserer og leverer alt fra lyspærer og stikkontakter til nordsjøkabler og avanserte styringssystemer. De omsetter for i overkant av 50 milliarder kroner årlig, og sysselsetter ca 13.000 personer.

Sterkt kritisk til Oslo Economics arbeid

Elektroforeningen ønsker å innlede med at vi er sterkt kritisk til arbeidet Oslo Economics har gjort på oppdrag for OED i denne saken. Rapporten fremstår etter vår mening svært farget, og virker mer som et partsinnlegg på vegne av kraftprodusentene enn en uavhengig vurdering av ordningen med opprinnelsesgarantier.

Tallfester fordeler – beskriver bakdeler som hypotetiske

I rapporten har Oslo Economics både tallfestet og illustrert kraftbransjens fordeler med ordningen slik den er i dag, selv om usikkerheten er aldri så stor. Oslo Economics har god oversikt over hva opprinnelsesgarantier har blitt solgt for de siste 10 årene, og kunne fint presentert et gjennomsnitt av dette som et trygt estimat for inntektssiden. I stedet skriver Oslo Economics at kraftprodusentenes inntekter vil beløpe seg til mellom 600 og 2000 millioner kroner i år. Man etterlater et inntrykk av mulige inntekter på opp mot 2 milliarder, skyhøyt over siste 10 års gjennomsnitt.

Hvor mye norsk industri taper på ordningen har man derimot ikke gjort noen som helst forsøk på å tallfeste. I stedet beskrives alle bakdeler som hypotetiske. For eksempel skriver Oslo Economics:

«For eksempel kan norsk industri, i et hypotetisk scenario der deres kunder krever at de dokumenterer energikilder med opprinnelsesgarantier, ha interesse av grep som vanskeliggjør eksport av opprinnelsesgarantiene og dermed senker prisen de må betale for garantiene. Det er imidlertid usikkert om dette vil være mulig og om det faktisk vil gi fordeler for industrien og ikke bare medføre tap for kraftbransjen og hindre ny fornybar kraftproduksjon.»

Er det virkelig usikkert om ren, fornybar kraft er et fortrinn for norsk industri? Er det usikkert om lave priser på ren, fornybar kraft gir norsk industri et konkurransefortrinn? Og her det helt umulig å tallfeste disse faktorene? Her mener vi rapporten står til stryk.

Overser forbrukerne

Elektroforeningen mener også det er en stor svakhet at rapporten overser forbrukerperspektivet fullstendig. Det er innbyggerne i Norge som har ofret sine fossefall for å bygge ut norsk vannkraft. Selv om de bor rett ved kraftstasjonen må de i dag kjøpe opprinnelsesgarantier for å unngå å bli beskyldt for å bruke polsk kullkraft til oppvarming av boligen sin. Hva mener forbrukerne om dette? Det har Oslo Economics fullstendig oversett. Ikke en eneste representant fra forbrukersiden er intervjuet.

Overser norsk klima- og miljøpolitikk

Elektrifisering er det aller viktigste enkelttiltaket for å redusere norske klimautslipp. Men er det nordmenn eller tyskere som blir lurt når begge tror de kjøper ren norsk vannkraft? Elektroforeningen mener det er sterkt kritikkverdig at dobbelttelling av miljøgevinsten ved elektrifisering ikke er vurdert av Oslo Economics, og at man heller ikke har sett på hvordan salg av opprinnelsesgarantier kan bidra til å ødelegge troverdigheten til norsk klima- og miljøpolitikk.

Ordningen med opprinnelsesgarantier henger ikke på greip

Ordningen med kjøp og salg av garantier for fornybar kraft henger ikke på greip, tordnet daværende olje- og energiminister Tord Lien til abcnyheter.no 12. juli 2016. Elektroforeningen er helt enig i utsagnet, og håper OED nå benytter muligheten til å gjøre noe med ordningen en gang for alle.

Elektroforeningen anbefaler: selg kun opprinnelsesgarantier på Norges kraftoverskudd

Elektroforeningen ønsker ikke å frata kraftprodusentene muligheten til å selge opprinnelsesgarantier. Men vi mener disse kun bør selges for produsentenes respektive andel av norsk kraftoverskudd. Det bør altså ikke selges opprinnelsesgarantier for den andelen av kraften som vi bruker her til lands. På denne måten fjerner man helt utfordringen med dobbelttelling. Samtidig gis det incentiver til både økt fornybar produksjon og energieffektivisering, da begge deler vil gi økt kraftoverskudd og flere opprinnelsesgarantier til salgs.

Dersom man ikke velger en slik løsning, men fortsatt ønsker salg av opprinnelsesgarantier knyttet til all kraftproduksjon, mener vi NVEs varedeklarasjon må endres til å vise fysisk norsk produksjonsmik.

Oslo 17.12.18

Per Øyvind Voie
Næringspolitisk direktør